

STUDIJA SLUČAJA: PRIVATIZACIJA „CRNAGORAPUTA“

Privatizacija "Crnagoraputa" jedna u nizu neuspješnih

I: UVOD: Kompanija „Crnagoraput“ AD iz Podgorice bavi se redovnim i investicionim održavanjem magistralnih i regionalnih puteva na teritoriji Crne Gore.¹ Osnovana je davne 1962. godine pod nazivom „Preduzeće za puteve“, da bi sredinom devedesetih godina prošlog vijeka bila transformisana u akcionarsko društvo. U 2005. godini „Crnagoraput“ je imala 911 zaposlenih, a samo godinu kasnije je privatizovana od strane austrijske kompanije „Strabag AG“ koja je u narednim godinama otpustila veći dio zaposlenih i firmu uvela u ogromne dugove. Studija prikazuje još jedan primjer loše privatizacije u Crnoj Gori.

II: METODI PRODAJE KROZ PLANOVE PRIVATIZACIJE: Kompanija „Crnagoraput“ AD iz Podgorice se našla u Planu privatizacije za 2000. godinu² i 2001. godinu,³ kada je određeno da će se prodavati kroz takozvani batch sale metod, koji predstavlja kombinaciju prodaje akcija na tenderu i dokapitalizacije preduzeća. Za prodaju je planirano 30,01 odsto državnog kapitala koji je procijenjen na 28,8 miliona njemačkih maraka.

U Planu privatizacije za 2003. godinu predviđeno je da će firma biti privatizovana putem pronalaska strateškog partnera, za ukupno 30,23 odsto kapitala koji je procijenjen na 14,7 miliona eura.⁴ U Planu privatizacije za narednu godinu „Crnagoraput“ je označena kao preduzeće značajno za razvoj podgoričke opštine i države, te da zbog broja zaposlenih, strukture obaveza i potraživanja mora biti na prioritetoj listi za potraživanje strateških partnera.⁵ Planom privatizacije za 2006. godinu 30,92 odsto državnog kapitala firme „Crnagoraput“ je opredijeljeno za prodaju putem javnog tendera, uz dokapitalizaciju.⁶ Osnovni ciljevi privatizacije bili su stvaranje uslova za efikasno poslovanje „Crnagoraputa“, povećanje konkurentnosti i investiranje u njenu modernizaciju.

III: TENDER ZA PRODAJU FIRME: Tadašnja Agencija za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja je sredinom juna 2006. godine objavila tender za prodaju 30,92 odsto državnog kapitala firme „Crnagoraput“.⁷ Prodaja akcija uslovljena je dokapitalizacijom kroz obavezne investicije, radi sticanja dodatnih 20,06 odsto kapitala Društva, čime bi kupac postao vlasnik 50,98 odsto kapitala u firmi.⁸ Na tenderu su mogle učestvovati firme koje su u posljednje tri godine ostvarile profit, sa iskustvom od minimum pet godina u održavanju puteva i sa godišnjim obrtom u 2005. godini od najmanje 300 miliona eura. Kompanije koje su dostavile ispravne ponude bile su „Strabag AG“ iz Austrije, „Tehnoput“ doo iz Podgorice, Preduzeće za puteve „Beograd“ ad iz Srbije i „Cestno podjetje“ dd iz Maribora u Sloveniji.

¹ Napomena uz finansijske izvještaje od dana 31. decembra 2005. godine

² Odluka o planu privatizacije za 2000. godinu (Službeni list RCG, broj 31/00)

³ Odluka o planu privatizacije za 2001. godinu (Službeni list RCG, broj 18/01) od dana 05. aprila 2001. godine

⁴ Odluka o planu privatizacije za 2003. godinu (Službeni list RCG, broj 12/3) od dana 27. februara 2003. godine

⁵ Odluka o planu privatizacije za 2004. godinu (Službeni list RCG, broj 24/04), od dana 18. marta 2004. godine

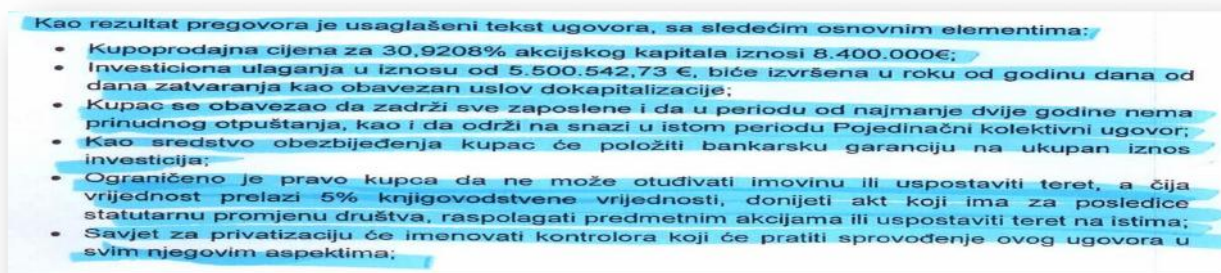
⁶ Odluka o planu privatizacije za 2006. godinu, broj 03-1346 od dana 09. februara 2006. godine

⁷ Izvještaj o radu Agencije za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja za 2006. godinu od decembra 2006. godine

⁸ Akcije koje su bile predmet prodaje su u vlasništvu Fonda za razvoj Republike Crne Gore u iznosu 12,97 odsto, Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje u iznosu 13,46 odsto i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u iznosu 4,48 odsto.

IV: VLADA PREDUZEĆE PRODAJE „STRABAGU“ IZ AUSTRIJE: Kao prvorangirani ponuđač izabrana je firma „Strabag AG“ iz Austrije, koja je ponudom navela da od „Crnogoraputa“ želi da stvori uspješnu kompaniju u Crnoj Gori i građevinsku kompaniju koja će biti poznata u Evropi.⁹ Kupac je projektovao da će „Crnogoraput“ u 2007. godini ostvariti promet od 25 miliona eura, godinu kasnije 32 miliona eura, da bi u 2009. godini promet dostigao sumu od 40 miliona eura.

Sa austrijskom firmom je kupoprodajni ugovor potpisan u novembru 2006. godine.¹⁰ Ugovorom je kupcu za cijenu od 8,4 miliona eura prodato 30,92 odsto državnog kapitala firme. Prije zaključenja kupoprodajnog ugovora, a na osnovu odluke Skupštine akcionara kompanije iz oktobra 2005. godine, pokrenuta je dokapitalizacija od 5,5 miliona eura, kojom je akcionarski kapital uvećan sa 13,5 miliona eura na 18,9 miliona eura. Kupac akcija kroz dokapitalizaciju bila je upravo firma „Strabag AG“ iz Austrije.

Najznačajnije obaveze iz kupoprodajnog ugovora

Kupoprodajnim ugovorom definisana je obaveza kupca da novac iz dokapitalizacije u iznosu od 5,5 miliona eura investira u preduzeće u roku od godinu i zadrži zaposlene u firmi u periodu od najmanje dvije godine. Kao investiciona ulaganja smatrana su samo ona koja su učinjena za obavljanje osnovne djelatnosti preduzeća. Kupac je morao obezbijediti bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla i nije imao pravo da otuđi ili uspostavi teret na imovini ili akcijama koja prelazi vrijednost od pet odsto knjigovodstvene vrijednosti, a sve to će kontrolisati izabrani kontrolor.

Investicioni program podrazumijevao je ulaganje od 3 miliona eura u kamenolom, zatim 2 miliona eura u fabriku za proizvodnju asfalta, te pola miliona u modernizaciju opreme, što je ukupno bilo 5,5 miliona eura. U pogledu ispunjenja investicionog programa, ugovorom je definisano da Savjet za privatizaciju¹¹ može raskinuti ugovor, ukoliko program ne bude ispunjen. Tada se prodavcu vraćaju sve akcije, a kupac dobija 80 odsto plaćenog iznosa od kupoprodajne cijene. Kao ugovorna kazna za neispunjenje investicionog programa ili nedozvoljeno opterećenje imovine preduzeća, u situaciji da Savjet za privatizaciju odluči da raskine ugovor, bio je definisan iznos od 20 odsto od kupoprodajne cijene, a ukoliko Savjet ne pokrene raskid ugovora kazna je utvrđena u rasponu od 10 do 50 odsto od iznosa kupoprodajne cijene.

Kada je riječ o kršenju obaveza iz socijalnog programa, ugovorna kazna je definisana u iznosu od 25 odsto od kupoprodajne cijene. Međutim, ono što je bilo posebno sporno u kupoprodajnom ugovoru jesu odredbe kojima se Savjet za privatizaciju obavezuje da će pomoći kupcu da reguliše imovinska pitanja sa Opštinom Podgorica u vezi vlasništva na parceli broj 120 KO Cijevna i dobijanje odgovarajućih dozvola za izgradnju asfaltne baze na toj lokaciji, kao i dobijanja licence za koncesije za eksploataciju krečnjaka u Štitarici.¹²

⁹ Izvještaj Tenderske komisije o rezultatima tendera za prodaju 30,9208 % akcijskog kapitala „Crnogoraput“ ad Podgorica uz obavezu dokapitalizacije, od dana 22. septembra 2006. godine

¹⁰ Ugovor o kupoprodaji 30,92 odsto akcijskog kapitala društva „Crnogoraput“ AD Podgorica uz dokapitalizaciju putem ispunjenja investicionog programa, od dana 16. novembra 2006. godine

¹¹ Agencija za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja u međuvremenu je promijenila naziv u Savjet za privatizaciju

¹² Lokacija Štitarica se nalazi na teritoriji Opštine Mojkovac

V: NOVI VLASNIK UMJESTO OPORAVKA KOMPANIJE, POVEĆAVA NJENE GUBITKE: Prema finansijskim izvještajima kompanije, i u godinama prije privatizacije ona je poslovala sa gubicima. Tako je u 2004. godini „Crnogoraput“¹³ iskazala minus u poslovanju od 770 hiljada eura, dok je njen nepokriveni gubitak¹⁴ bio 4,9 miliona eura. Pored toga, preduzeće je imalo 3,9 miliona eura obrtne imovine¹⁵, ali sa druge strane je imalo 9,2 miliona eura kratkoročnih obaveza, što se u ekonomskom smislu smatra pokazateljem lošeg finansijskog statusa preduzeća¹⁶.

I u 2005. godini kompanija je poslovala sa gubicima. U izvještaju revizora¹⁷ se navodi da je nepokriveni gubitak 4,7 miliona, a kratkoročne obaveze (9,6 miliona) su veće od obrtne imovine za 5,6 miliona eura. „Akumulirani nepokriveni gubitak sa nedovoljnim obrtnim sredstvima i višegodišnja učestala blokada žiro računa društva, ukazuje na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje izazivaju sumnju da će Društvo biti u stanju da nastavi sa poslovanjem po načelu stalnosti pravnog lica“, naveo je revizor.

Nevladina organizacija MANS ne posjeduje revizione izvještaje kompanije za 2006. godinu, 2007. i 2008. godinu, odnosno za prve godine kada je preduzeće dobilo novog vlasnika. Međutim, iz Obrasca o godišnjem poslovanju za 2008. godinu, koji je objavljen na sajtu Komisije za hartije od vrijednosti¹⁸, uporedni podaci za 2007. godinu pokazuju da je nepokriveni gubitak samo godinu od privatizacije bio trostruko veći u odnosu na period kada je firma bila u državnom vlasništvu i iznosio je čak 13,8 miliona eura. Obrtna imovina u toj godini je bila 9,1 miliona eura, a kratkoročne obaveze čak 19,6 miliona eura. U 2008. godini nepokriveni gubitak je dupliran na 24,4 miliona eura, obrtna imovina je iznosila 12,2 miliona eura, dok su kratkoročne obaveze dostigle cifru od 31,8 miliona eura.

Godina	Akumulirani nepokriveni gubitak	Obrtna imovina	Kratkoročne obaveze
2004.	-4.960.210	3.967.612	9.233.013
2005.	-4.781.525	4.009.783	9.695.904
2006.	?	-	-
2007.	-13.888.834	9.101.594	19.677.868
2008.	-24.424.144	12.242.856	31.835.726
2009.	-28.498.559	12.622.146	32.501.291
2010.	-27.721.646	15.695.191	34.757.326
2011.	-27.920.570	13.797.283	35.898.850
2012.	-18.703.294	12.971.576	29.174.299
2013.	-18.703.294	6.993.563	21.962.497
2014.	-18.484.785	5.523.660	19.780.014

Tabela 1: Novi vlasnik povećao gubitke kompanije; izvor finansijski izvještaji „Crnogoraputa“

Prema revizionom izvještaju za 2009. godinu, nepokriveni gubitak na kraju te godine iskazan je iznad vrijednosti kapitala i iznosio je 28,4 miliona eura, što je za 12 miliona eura više od ukupnog akcionarskog kapitala kompanije, koji je bio 13 miliona eura.¹⁹ „Društvo je iskazalo tekuće obaveze u visini od 32.501.291 eura, što je više od tekućih sredstava za 19.879.145 eura. Društvo nije zaključilo ugovore o dugoročnom kreditiranju, niti je pribavilo nove izvore finansiranja. Iako već drugu godinu zaredom iskazuje gubitke iznad kapitala, Društvo nije izvršilo ni dopunu imovine u visini gubitka iznad kapitala, uvećanog za 25.000 eura

¹³ Izvještaja revizora za društvo „Crnogoraput“ AD Podgorica za 2005. godinu – uporedni podaci iz izvještaja za 2004. godinu

¹⁴ Nepokriveni ili akumulirani gubitak predstavlja gubitak privrednog društva koji pokazuje da su rashodi manji od prihoda

¹⁵ Obrtna imovina podrazumijeva materijalnu i novčanu imovinu preduzeća koja je pribavljena sa ciljem uspješnog obavljanja poslovnih aktivnosti.

¹⁶ Kratkoročne obaveze obuhvataju kratkoročne kredite i ostale finansijske obaveze koje dospjevaju u roku od godinu dana, obaveze prema dobavljačima, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze za zarade i naknade zarada, obaveze za poreze, kamate dividende itd. Sve kratkoročne obaveze dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana.

¹⁷ Izvještaj revizora za društvo „Crnogoraput“ AD Podgorica za 2005. godinu

¹⁸ Podaci preuzeti sa sajta Komisije za hartije od vrijednosti: <http://www.scmn.me/emitenti.php?eid=225&sadrzaj=96>

¹⁹ Izvještaj nezavisnog revizora o finansijskim iskazima za 2009. godinu za „Crnogoraput“ AD Podgorica, od dana 05. marta 2010. godine

propisanog minimuma osnovnog kapitala prema Zakonu o privrednim društvima, niti je Skupština akcionara prihvatila predloge rukovodstva Društva za pokriće gubitka iznad kapitala iz akcijskog kapitala. Takvo stanje ukazuje na to da postoji bitna neizvjesnost koja može da izazove značajnu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti poslovanja, da neće biti u mogućnosti da realizuje svoja sredstva i izmiri obaveze u normalnom toku poslovanja“, naveo je revizor.

Takođe, iz revizionog izvještaja za 2009. godinu može se vidjeti da je u julu 2008. godine Društvo potpisalo Sporazum o finansiranju sa „Ilbau Liegenschaftsverwaltung gmbh“ o revolving kreditnoj liniji od 24,5 miliona eura, te da je u oktobru iste godine „Ilbau Liegenschaftsverwaltung gmbh“ od „Strabag International GmbH“ kupio potraživanje po ugovoru o kreditu u iznosu od 21.115.366 eura. Već u martu 2009. godine potpisan je aneks na sporazum o finansiranju kojim je kreditno zaduženje povećano za 5,5 miliona eura, odnosno do visine ukupne revolving linije od 30 miliona eura. Nije poznato za šta je „Crnogoraput“ koristila kreditna sredstva.

Društvo je na osnovu Odluke Odbora direktora, 17.03.2009.godine potpisalo Aneks 1 Sporazuma o finansiranju sa Ilbau Liegenschaftsverwaltung gmbh i povećalo kreditno zaduženje za 5,500,000 EUR-a - do visine ukupne revolving linije od 30,000,000 EUR-a. Tokom 2009.godine Društvo je kreditoru izmirilo obaveze u iznos od 5,000,000 EUR-a po osnovu glavnice kredita.

Novi vlasnik ugovorio 30 miliona eura kredita

Tokom 2009. godine preduzeće je po osnovu glavnice kredita isplatilo pet miliona, a uprkos lošim poslovnim rezultatima je odobrilo zajam povezanom licu „Strabag“ Podgorica u iznosu od 550 hiljada eura.

U revizionom izvještaju za 2009. godinu se istovremeno navodi da postoji neslaganje podataka u pogledu vrijednosti akcijskog kapitala. Tako je u poslovnim knjigama vrijednost akcijskog kapitala 12.890.781 eura, revizor je u svom izvještaju na kraju 2008. godine utvrdio da on iznosi 15.539.539 eura, dok je vrijednost kapitala u Centralnoj depozitarnoj agenciji utvrđena na 18.935.856 eura.

Akcionari	Akcije %	Vrijednost kapitala u CDA	Vrijednost kapitala po nalazu revizora	Knjigovodstvena vrijednost kapitala
Fizička lica	10.83	2.049.979	1.682.297	1.395.544
„Strabag“ AG	50.99	9.654.855	7.923.169	6.572.643
Fond „Moneta“ AD	14.41	2.729.357	2.239.822	1.858.038
Fond „Atlas Mont“ AD	7.86	1.488.619	1.221.621	1.013.393
Futura export import ltd	7.24	1.370.101	1.124.361	932.710
Ostala pravna lica	8.68	1.642.945	1.348.270	1.118.453
Ukupan akcijski kapital	100	18.935.856	15.539.540	12.890.781

Tabela 2: Struktura akcijskog kapitala firme „Crnogoraput“ AD u 2009. godini

Revizioni izvještaj za 2010. godinu pokazuje da je u novembru iste godine firma „Strabag AG Spittal“ sklopila Ugovor o kupovini potraživanja sa firmom „Ilbau Liegenschaftsverwaltung gmbh“ u iznosu od 15 miliona eura, kao dio revolving kredita od 30 miliona eura.²⁰ Revizor u izvještaju konstatuje da je krajem 2010. godine istekao rok za vraćanje kredita, ali da preduzeće nije objavilo da li je potpisalo dokument kojim se produžava rok vraćanja kredita, niti je zaključilo ugovor o dugoročnom kreditiranju.

I u narednim godinama, preduzeće je nastavilo da posluje sa gubicima. U 2011. godini „Crnogoraput“ je iskazala nepokriveni gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 11,3 miliona eura, čime je gubitak dostigao

²⁰ Izvještaj nezavisnog revizora o finansijskim iskazima za 2010. godinu od dana 30. marta 2011. godine

iznos od 27,9 miliona eura. Revizor je u izvještaju naveo da Društvo nije pokrilo gubitke, da je prezaduženo i da ispunjava stečajne uslove.²¹ Kreditne obaveze sa troškovima za kamatu iznosile su 30,2 miliona eura, a u istoj godini vlasnički udio firme „Strabag“ AG iz Austrije je, kupovinom akcija Fonda za zajednička ulaganja „Moneta“, uvećan na 89,9 odsto ukupnog kapitala.

Akcionari	Akcije %	Vrijednost kapitala (CDA)	Vrijednost kapitala (revizor)	Knjigovodstvena vrijednost kapitala
Strabag AG	89,9	17.038.346	13.820.402	11.599.031
Ostali	10,1	1.897.510	1.539.138	1.291.750

Tabela 3: Udio kapitala firme „Strabag AG“ u firmi „Crnogoraput“ AD u 2011. godini

U 2012. godini kompanija je smanjila ukupan iznos nepokrivenog gubitka sa 27,7 miliona eura na 18,7 miliona eura, odnosno za devet miliona eura, ali je on i dalje bio iznad osnovnog kapitala. Iste godine je akcijski kapital smanjen sa 18,9 miliona eura, koliko je registrovano u Centralnoj depozitarnoj agenciji, za preko 14 miliona, te je kapital utvrđen na 4,8 miliona, nominalne vrijednosti jedne akcije za jedan euro.

1) Dana 14. juna 2012. godine Skupština akcionara donijela je Odluku o smanjenju osnovnog kapitala, na način:

- da se registrovani Osnovni kapital od 18,935,856 EUR-a smanji za iznos od 14,046,660 EUR-a,
- da nakon izvršenog smanjenja Osnovni kapital Društva iznosi 4,889,196 EUR-a
- da nominalna vrijednost jedne akcije iznosi 1 EUR.

Akcionarski kapital značajno umanjen

Međutim, iste godine donijeta je odluka o pretvaranju duga u akcijski kapital tako da je on na kraju godine iznosio 9,7 miliona eura.²²

Preduzeće je i dalje zadržalo visoke kratkoročne obaveze koje su iznosile 29,1 miliona eura, od čega su kratkoročni krediti bili 23,4 miliona eura. Dug prema „llbau Liegenschaftsverwaltung gmbh“ iznosio je 15,6 miliona eura, dok su kreditne obaveze prema „Strabag AG“ pretvaranjem duga u akcijski kapital smanjene za 4,8 miliona eura, pa su iznosile 11,1 miliona eura. Međutim, „Strabag AG“ je otpisao kamatu i dio glavnog duga u ukupnom iznosu od 3,3 miliona eura, što znači da je „Crnogoraput“ na kraju 2012. godine „Strabag AG“ dugovala 7,1 miliona eura.

Akcionari	Akcije %	Iznos
Strabag AG	94,99	9.289.168
Ostali	5,01	489.933

Tabela 4: Akcijski kapital firme „Strabag AG“ u firmi „Crnogoraput“ u 2012. godini

U 2013. godini nepokriveni gubitak bio je iznad visine kapitala za 6,4 miliona eura, odnosno ukupno je iznosio 18,7 miliona eura,²³ dok su kratkoročne obaveze bile 21,9 miliona eura, naspram obrtnih sredstava u iznosu od 6,9 miliona, što je i dalje pokazatelj lošeg finansijskog stanja kompanije. U istoj godini prikazani su ugovori o zajmu povezanoj firmi „Strabag“ Podgorica, kojoj je odobreno 650 hiljada eura.

Na kraju 2014. godine firma je imala približno isti nivo nepokrivenog gubitka i on je bio iznad visine kapitala za 6,3 miliona eura, odnosno ukupno je iznosio 18,4 miliona eura²⁴. Revizor i dalje konstatuje da je preduzeće „totalno prezaduženo“, a na kraju iste godine preduzeće je imalo dugove po osnovu kratkoročnih kredita u iznosu od 18,2 miliona eura.

Osim toga, kada se po godinama uporede prihodi od prodaje, isključujući 2006. godinu za koju Nevladina organizacija MANS ne posjeduje informacije, uočava se da je novi vlasnik u pojedinim godinama ostvario značajno veće prihode. Pored toga, kada se uzme u obzir da su u istom periodu izostala bilo kakva veća

²¹ Izvještaj nezavisnog revizora o finansijskim iskazima za 2011. godinu od dana 27. marta 2012. godine

²² Izvještaj nezavisnog revizora o finansijskim iskazima za 2012. godinu od dana 19. marta 2013. godine

²³ Izvještaj nezavisnog revizora o finansijskim iskazima za 2013. godinu od dana 31. marta 2014. godine

²⁴ Izvještaj nezavisnog revizora o finansijskim iskazima za 2014. godinu, od dana 06. aprila 2015. godine

investiciona ulaganja, te da je broj zaposlenih troduplo smanjen, a da je istovremeno preduzeće ostvarilo ogromne gubitke, osnovana je sumnja da su kratkoročni krediti sa vlasnički povezanim kompanijama poslužili kao model izvlačenja novca iz kompanije.

Tabela u nastavku pokazuje odnos ostvarenih prihoda od prodaje po godinama i investiranih sredstava, kao i broj zaposlenih u istom periodu.

GODINA	Prihodi od prodaje/E	Odlivi novca po osnovu investiranja/E	Broj zaposlenih
2005.	13.765.792	827.036	911
2006.	?	?	?
2007.	12.993.755	112.344	?
2008.	18.208.588	2.103.441	680
2009.	22.341.555	483.485	347
2010.	19.409.657	351.756	328
2011.	15.009.817	47.228	287
2012.	10.988.716	439.902	194
2013.	13.619.142	311.257	214
2014.	12.549.555	266.619	221

Tabela 5: Odnos ostvarenih prihoda od prodaje i investiranih sredstava, kao i broj zaposlenih

Zvanični podaci pokazuju da je svake godine opadao broj zaposlenih u firmi. Naime, samo godinu prije nego je austrijski „Strabag AG“ kupio firmu „Crnogoraput“, ona je brojala čak 911 zaposlenih. Taj broj je do 2008. godine opao na 680 zaposlenih, dok je krajem 2009. godine Društvo brojalo 347 radnika. U 2010. godini broj zaposlenih je iznosio 328, a u narednoj godini 287. radnika. U 2012. godini firma „Crnogoraput“ upošljavala je 194 lica, dok je broj zaposlenih u 2013. godini bio 214, a u 2014. godini 221 radnika.

VII: „CRNAGORAPUT“ PRIHODUJE OD ODŽAVANJA PUTEVA: Direkcija za saobraćaj Crne Gore je sklopila sa firmom „Crnogoraput“ AD Podgorica Ugovor o izvođenju radova na održavanju i zaštiti 52 putna pravca u Crnoj Gori za period od juna 2010. godine do kraja maja 2014. godine, u vrijednosti od 39,7 miliona eura, odnosno 9,9 miliona eura godišnje.²⁵

Nakon isteka četvorogodišnjeg ugovora, Vlada Crne Gore je potpisala aneks za nastavak izvođenja istih radova sa firmom „Crnogoraput“ za još četiri mjeseca u vrijednosti od 3,3 miliona eura, pod izgovorom da je toliko vremena neophodno nadležnom Ministarstvu saobraćaja i pomorstva za pripremu novog javnog poziva. Krajem maja 2014. godine objavljen je poziv za održavanju puteva Crne Gore za period od 2014. do 2018. godine za ukupno pet partija,²⁶ u vrijednosti od 38 miliona eura, odnosno 7,6 miliona eura godišnje.²⁷ „Crnogoraput“ je ponudila iznos od 35,2 miliona eura, na godišnjem nivou 8,8 miliona eura, odnosno mjesečnom nivou 733,4 hiljade eura, ali je nakon žalbi tender poništen.

Potom je Vlada odobrila novi aneks ugovora sa firmom „Crnogoraput“ na period od oktobra 2014. do kraja marta 2015. godine, odnosno za novih šest mjeseci koji je vrijedan 4,9 miliona eura.²⁸ Dakle, ova firma je za 10 mjeseci potpisala dva aneksa ugovora u vrijednosti 8,2 miliona eura, odnosno na mjesečnom nivou 828,2 hiljade eura, što je veća suma od one koju je ista firma ponudila za održavanje puteva na godišnjem nivou.

²⁵ Informacija o potrebi zaključenja Aneksa IV na Ugovor broj 04/10 o izvođenju radova na održavanju i zaštiti magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori

²⁶ Partije, odnosno sekcije su se odnosile na sekciju Kotor, sekciju Podgorica, sekciju Berane, sekciju Pljevlja i sekciju Nikšić.

²⁷ Poziv broj 01/14 za Otvoreni postupak javne nabavke od dana 27. maja 2014. godine

²⁸ Informacija o potrebi zaključenja Aneksa V na ugovor o izvođenju radova na održavanju i zaštiti magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori za period 2010-2014. godine

Takvim poslovanjem oštećen je državni budžet, zbog čega je MANS podnio krivičnu prijavu krajem oktobra 2014. godine protiv resornog ministra za saobraćaj i pomorstvo.²⁹

---

²⁹ Krivična prijava Vrhovnom državnom tužilaštvu podnijela dana 25. oktobra 2014. godine